

בש"פ 96/21 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

בש"פ 96/21

לפני: כבוד השופט י' אלרון

העורר: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד ב-
מ"ת 52954-11-20 מיום 3.1.2021 שניתנה על ידי
השופט א' סטולר

תאריך הישיבה: א' בשבט התשפ"א (14.1.2021)

בשם העורר: עו"ד יעקב שקלאר; עו"ד סתיו הלפרין

בשם המשיבה: עו"ד קרן רוט

החלטה

1. ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופט א' סטולר) במ"ת 52954-11-20 מיום 3.1.2021, אשר הורה על מעצר העורר מאחורי סורג ובריוח עד לתום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו.

2. ביום 22.11.2020 הוגש נגד העורר כתב אישום ולפיו במסגרת תכנית לאיתור חשודים בביצוע עבירות מין כלפי קטינים, פעלה סוכנת משטרתית אשר הזדהתה בזהות בדויה באמצעות המרשתת כילדה בת 12 העונה לשם שיר (יצוין כי במסגרת פרשה זוהובא בפניי לאחרונה תיק נוסף, ראו בש"פ 9176/20 פלוני' מדינת ישראל (6.1.2021). להלן: עניין פלוני)).

כתב האישום מתאר כי ביום 21.9.2020 יצר העורר קשר עם שיר אשר הבהירה לו עם תחילת שיחתם כי היא בת 12 שנים בלבד. חרף זאת, פנה אליה העורר בהצעות חוזרות ונשנות בעלות אופי מיני. בהמשך לכך, ביום 23.9.2020 ביקש ממנה העורר מספר פעמים להכניס את אצבעה לאיבר מינה ולאונן חרף תלונותיה כי הדבר מכאיב לה, וזאת תוך ששלח אליה תמונה של איבר מין זכרי. לאחר מספר ניסיונות מצדו של העורר, הבהירה לו שיר כי הדבר מכאיב לה וסיימה את השיחה עמו.

כתב האישום ממשיך ומתאר כי במשך השבוע שלאחר מכן פנה העורר אל שיר בשלוש הזדמנויות שונות על מנת לשכנעה להמשיך לשוחח עמו. משעמדה שיר בסירובה, פנה אליה העורר תוך שהוא מזדהה כאדם אחר, וביקש ממנה שוב להחדיר את אצבעותיה לאיבר מינה, שלח לה תמונות בעלות אופי פדופילי, וביקש ממנה את מספר הטלפון שלה על מנת שיוכלו לשוחח באמצעות יישומון ה"וואטסאפ".

ביום 1.10.2020, כך לפי כתב האישום, פנה העורר לשיר באמצעות מספר הטלפון שלה, ואיים עליה כי יפרסם תמונות פורנוגרפיות הנחזות להיות שלה אם לא תיענה לדרישותיו; וכי הוא יודע היכן היא גרה ובאיזה בית ספר היא לומדת, ואף שוחח עם חברותיה לכיתה. העורר המשיך בניסיונותיו לאיים על שיר ולגדפה בהזדמנויות רבות נוספות לאחר מכן (בימים 4, 5, 6, 7, 15 ו-16 לחודש אוקטובר 2020).

בנוסף, בין התאריכים 19.10.2020-2.11.2020 איים העורר על שיר כי יפתיע אותה בפתח ביתה, וכן כי יפרסם את תמונותיה בבית הספר שבו היא לומדת. משביקשה ממנו שיר כי יחדל לאיים עליה, השיב העורר כי יפסיק את איומיו לאחר שתשלח לו תמונות שלה ותיפגש עמו.

לבסוף, ביום 2.11.2020 התקשר העורר אל שיר בשיחת וידאו באמצעות יישומון ה"וואטסאפ", הפשיל את מכנסיו וחשף את איבר מינו בפניה. שיר חזרה והבהירה לו כי היא רק בת 12 וכי מעשיו "מגעילים" בעיניה, ואולם העורר דרש ממנה כי תפשק את רגליה, ושפשף את איבר מינו עד שהגיע לפורקן.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום נגדו, הגישה המשיבה בקשה לעצור את העורר עד לתום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו.

בבקשה נטען כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת אשמתו, וכי קמה נגדו עילת מעצר בשל מסוכנותו, כלפי קטינים בפרט, בהתאם לסעיף 21(א)(1)(ב) לחוק סדרהדיןהפלילי (סמכויותאכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים).

4. בדיון שהתקיים בבית המשפט המחוזי ביום 7.12.2020, חלק בא-כוח העורר על קיומן של ראיות לכאורה באשר ליסוד הנפשי הנדרש לשם הרשעת העורר במיוחס לו. לשיטתו, אומנם אין חולק על כך שהשיחות בוצעו על ידי העורר, ואולם, לא ניתן לשלול את גרסתו שלפיה בעת ששוחח עם שיר הוא סבר כי היא בגירה המתחזה לקטינה במסגרת "משחק תפקידים", ומשכך, לטענתו, לא הובאו ראיות לכאורה שיש בהן פוטנציאל להביא להרשעתו.

עוד נטען, כי נוכח גילו המבוגר של העורר (59), מצבו המשפחתי, והיעדר עבר פלילי בעניינו – הרי שניתן להפיג את מסוכנותו בדרך של חלופת מעצר מתאימה.

5. בהחלטה מיום 14.12.2020 קבע בית המשפט המחוזי (השופט ע' דרויאן-גמליאל) כיהובאו ראיות לכאורה להוכחת העבירות המיוחסות לעורר בכתב האישום.

נקבע, כי הכחשתו הראשונית את עצם ניהול השיחות; הימנעותו ממסירת הסברים לשאלות שנשאל בחקירתו במשטרה לאחר הודאתו בקיום השיחות; סגנון הכתיבה של הצדדים – המלמד כי העורר סבר שהוא משוחח עם קטינה; העובדה שהעורר ביקש פעמים מספר לוודא כי שיר בת 12 שנים; איומיו המפורטים כלפיה, תוך התייחסות לחברותיה בבית הספר שבו היא לומדת ולמעקבים שניהל אחריה, אשר אינם מתיישבים עם טענותיו באשר ל"משחק תפקידים" – כל אלו מלמדים לכאורה כי העורר סבר שהוא משוחח עם קטינה בת 12 שנים בלבד.

מכל מקום נקבע, כי די בכך שהעורר לא ווידא כי שיר אינה בת 12 שנים, כדי ללמד על עצימת עיניו מפני אפשרות זו, באופן העשוי להוביל להרשעתו.

לצד זאת, נקבע כי מסוכנותו של העורר נלמדת מניסיונותיו לפגוע במי שהוא חשב אותה לקטינה, באמצעות המרשתת. כך בפרט, בשים לב לאיומיו כלפיה אשר נעשו בניסיון לגרום לה לפגוש בו בעולם האמיתי; ו"רמת המניפולטיביות" שהפגין בשיחותיו עמה, כאשר החל בהרעפת מחמאות כלפיה, המשיך בניסיון לגרות את סקרנותה, ועד מהרה החל לאיים עליה שיפגע בה אם לא תיענה לדרישותיו.

לאור כל האמור, נקבע כי נשקפת מסוכנות גבוהה מצד העורר, וכי לא ניתן לשחררו לחלופת מעצר בטרם ייערך תסקיר מעצר בעניינו על ידי שירות המבחן.

6. בתסקיר המעצר מיום 31.12.2020 התרשם שירות המבחן כי העורר סובל מ"דחפים מיניים מוגברים, כוחניות, שליטה והסתרה, לצד עמדה נוקשה השוללת כל בעייתיות במצבו וצורך לערוך שינוי". כן ציין שירות המבחן את התרשמותו כי חלופת המעצר המוצעת, בדירת הורי אשת העורר, אינה מתאימה בשל היותה צפופה מידי, וכי המפקחים שהוצעו לא יוכלו להפחית את המסוכנות הנשקפת ממנו, שכן "הם מזדהים עם [העורר] וחסרי יכולת לבחון מצבו וגורמי הסיכון בהתנהלותו". משכך, שירות המבחן לא בא בהמלצה על שחרור העורר לחלופת מעצר.

7. בהחלטתו מיום 3.1.2021 הורה בית המשפט המחוזי (השופט א' סטולר) על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים נגדו, תוך שקבע כי אומנם "תסקיר שירות המבחן הוא המלצה בלבד, אך לבית המשפט אין אמצעי טוב יותר

לבחון חלופה".

בנוסף, נדחתה הצעת בא-כוח העורר שלפיה בית המשפט יתרשם בעצמו מהמפקחים המוצעים ויבחן חלופת מעצר שונה מזו שנבחנה על ידי שירות המבחן. בית המשפט המחוזי קבע, כי ככל שקיימת חלופת מעצר שונה מזו שהוצעה מלכתחילה על ידי העורר, נתונה בידו הזכות לפנות בבקשה מתאימה לעריכת תסקיר משלים לשם בחינת התאמתה של חלופה זו על ידי שירות המבחן.

8. בערר שלפניי שב בא-כוח העורר על טענותיו בענין היעדרן של ראיות לכאורה, וטען כי לא ניתן לשלול את גרסתו כי בעת קיום השיחות עם שיר, הוא סבר כי מדובר בבגירה המשחקת עמו ב"משחק תפקידים". לתמיכה בטענותיו הפנה העורר, בין היתר, למזכר משטרתי שלפיו האתר שבו שוחח העורר עם שיר "מגביל את גיל הכניסה מ-18 עד 90", וכי גילה של שיר נרשם באתר זה כ"90-85".

נוסף על כך נטען, כי לנוכח נסיבותיו האישיות של העורר, לרבות היעדר עבר פלילי בעניינו, גילו המבוגר, ומצבו המשפחתי - הרי שהמסוכנות הנשקפת ממנו אינה גבוהה, ודאי שלא במידה המצדיקה את הותרתו במעצר מאחורי סורג ובריח עד לתום ההליכים נגדו.

בא-כוח העורר הוסיף וטען כי בתסקיר המעצר העריך שירות המבחן את מסוכנותו של העורר כ"גבוהה", בשל עמידתו על חפותו תוך שהוא שולל את הצורך בהתערבות טיפולית. ואולם, כך נטען, לכל נאשם קנויה הזכות לעמוד על חפותו, ולא ניתן ללמוד מכך כי מסוכנותו אינה ניתנת להפגה באמצעות חלופת מעצר מתאימה.

9. מנגד, בדיון שנערך לפניי סמכה באת-כוח המשיבה את ידיה על החלטת בית המשפט המחוזי וביקשה לדחות את הערר. לשיטתה, הראיות שהובאו בפני בית המשפט המחוזי מצביעות בבירור על כך שהעורר סבר כי הוא מנהל את השיחות עם קטינה בת 12 שנים בלבד.

כן נטען, כי מסוכנותו של העורר נלמדת מ"ההסלמה" שחלה בהתנהגותו במשך הזמן שבו שוחח עם שיר, ובפרט מאיומיו כלפיה אשר נועדו להביא אותה להיפגש עמו. אומנם למרבה המזל, כך נטען, סוכנת משטרתית היא זו שעמדה הפעם מאחורי דמותה של שיר, ואולם אין בכך כדי להפחית ממסוכנותו של העורר אשר עלול לנסות לשוב על מעשיו כלפי קטינות אחרות, במרשתת ומחוצה לה.

לבסוף נטען כי ניתן ללמוד על מידת "תחכמו" של העורר מכך שהסווה את זהותו באמצעים טכנולוגיים, באופן שהקשה על איתורו על ידי רשויות האכיפה. בנסיבות אלו, כך נטען, גובר הקושי ליתן בעורר את האמון הנדרש לשם שחרורו לחלופת מעצר, ובפרט שעה שהוא אינו מכיר בצרכיו הטיפוליים.

10. לאחר שעיינתי בערר, בנספחיו ובחומרי החקירה, ושמעתי את טענות באי-כוח הצדדים בדיון שהתקיים לפניי, באתי לכלל מסקנה כי דין הערר להתקבל בחלקו, כך שעל בית המשפט המחוזי לבחון את כשירותם של המפקחים המוצעים לצורך בחינת חלופת המעצר המוצעת, בדרך של התרשמות ישירה מהם.

11. בפתח הדברים יודגש כי כפי שהבהרתי בעניןפלוני, בשלב זה של ההליך לא נדרשת הוכחה כי העורר ביצע את העבירות המיוחסות לו, ודי בכך שקיימות ראיות שיש בהן פוטנציאל להביא להרשעתו בתום ההליך. משכך, לטעמי די באיומים שהפנה העורר כלפי שיר, ובפרט בשים לב לתוכנם של האיומים – אשר חלקם בלבד פורט לעיל, כדי ללמד על כך שהעורר היה סבור כי הוא משוחח עם קטינה כבת 12 שנים.

בנסיבות אלו, ומשיוחסו לעורר עבירות של ניסיון אינוס קטינה מזדמנת שהכיר במרשתת, ואיומים כלפיה תוך ניסיון להעביר את הקשר ביניהם מ"העולם הווירטואלי" אל "העולם האמיתי", הרי שאין ספק כי קמה בעניינו עילת מעצר בשל מסוכנותו.

12. עם זאת, אין די בקביעה בדבר מסוכנותו של העורר כדי לשלול את האפשרות לשחררו לחלופת מעצר.

כפי שציינתי בעבר, בעת בחינת האפשרות לשחררו של נאשם לחלופת מעצר, על בית המשפט לבחון תחילה האם ניתן להפיג את מסוכנותו באמצעות חלופה כלשהי; וככל שהתשובה לכך היא חיובית, עליו להמשיך ולבחון האם חלופת המעצר המוצעת עשויה לאיין את מסוכנותו של הנאשם באופן קונקרטי (בש"פ 450/19 גנאל נ' מדינת ישראל, בפסקה 11 (31.1.2019)).

13. בעניינו, מקריאת תסקיר המעצר שנערך בעניינו של העורר עולה כי ההערכה באשר למסוכנותו הגבוהה התבססה בעיקרה על כפירתו במיוחס לו, לצד סירובו להכיר בצרכיו הטיפולים. גם באשר למפקחים המוצעים, דומה כי עיקר הקושי בעניינם, כך לפי שירות המבחן, טמון בהזדהותם עם העורר, אשר משפיעה על יכולתם לבחון את גורמי הסיכון שבהתנהלותו.

ואולם, לכל נאשם עומדת הזכות לכפור באשמה ולנסות להוכיח את חפותו בבית המשפט, ולא די בעצם כפירתו בעבירות המיוחסות לו בפני שירות המבחן כדי ללמד על כך כי לא ניתן לאיין את מסוכנותו בדרך של חלופת מעצר (ראו בש"פ 7831/12 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 16 (23.12.2012)).

אכן, כאמור לעיל, העבירות המיוחסות לעורר מלמדות על מסוכנות הנשקפת ממנו, ואולם לנוכח היעדר עבר פלילי בעניינו, כמו גם גילו הנושק ל-60, ומצבו המשפחתי, נראה כי ניתן לאיין את מסוכנותו בדרך של חלופת מעצר, ובלבד שיהיה בה כדי למנוע ממנו גישה למרשתת כמו גם יצירת קשר עם קטינות בדרך אחרת.

14. לאור האמור, וכאשר ניתן להפיג את המסוכנות הנשקפת מהעורר בדרך זו, אני סבור כי היה על בית המשפט המחוזי לבחון בעצמו את המפקחים המוצעים על מנת להתרשם ממידת יכולתם למנוע מהעורר לגלוש במרשתת, דבר אשר יאפשר את שחרורו לחלופת מעצר (וראו בש"פ 3960/18 דמראני נ' מדינת ישראל, בפסקה 14 (30.5.2018)).

15. משכך, אני מקבל את הערר בחלקו, ומורה על השבת הדיון לבית המשפט המחוזי על מנת שיבחן את חלופת המעצר אשר הוצעה על ידי בא-כוח העורר, וזאת לאחר שיתרשם באופן בלתי אמצעי מהמפקחים שהוצעו על ידו. מובן כי אין בכך כדי להביע עמדה באשר לחלופה שהוצעה, אשר תיבחן על ידי בית המשפט על סמך מכלול השיקולים

הרלוונטיים.

ניתנה היום, ו' בשבט התשפ"א (19.1.2021).

ש ו פ ט
